

Coll de Cerbillona, Pic du Clot de la Hout i Vignemale (Pique Longue) des del Pic de Cerbillona.
Foto M. Luís

vida, de cercar l'aventura i l'emoció pujant als cims diversos dels Pirineus fins que arriba gairebé a la cinquantena. Aleshores s'adona que els estils de fer muntanya van canviant, ja no es tracta de fer cim sinó de fer-lo amb major dificultat, per vies més directes i elegants. S'hi oposa i se'n queixa: "Les excentricitats sempre han tingut èxit. Però nosaltres, els de l'antiga escola, confiàvem que romanrien a la plana, malauradament no ha estat així..." El seu caràcter esdevé més i més introvertit, cada vegada li desagrada més la vida social. L'any 1880 després d'un banquet celebrat a Gavarnie amb motiu de la clausura del congrés del Club Alpi Francès, i malgrat ser entre els seus amics, Russell es troba sol... de sobte, abandona la reunió sense acomiadar-se de ningú i sense ni tan sols canviar-se de roba, se'n va cap a la seva muntanya: El Vignemale.

Efectivament, la relació de Russell amb el Vignemale durarà tot el que li resta de vida. En aquella excursió de 1880 a la sortida del congrés, no va parar fins al cim del Vignemale, va passar la nit ficat dins el seu sac de pell de be. Les impressions d'aquella nit constitueixen una pàgina de la millor literatura de muntanya.

Sembla que aquella nit li va passar pel cap la idea de construir vàries coves excavades a la roca, alguna prop del cim, per passar-hi les nits com aquella.

Un cop realitzades, en un treball lent i ple de dificultats Russell s'hi sent feliç i ple d'entusiasme juve-

nil. Passa per alt totes les incomoditats, el seu optimisme li fa trobar les coves netes, calentes i plenament confortables, i en els anys successius hi continua les seves estades.

L'any 1889 la comissió de la vall de Bareges en resposta a la seva petició, li concedeix la propietat de la gelera i cim del Vignemale per un període de 99 anys contra el pagament d'un franc anual, concessió que a la mort de Russell passarà al CAF fins el seu venciment.

Als seixanta-nou anys, Russell puja per trenta-tresena vegada al Vignemale, va baixar amb llàgrimes als ulls perquè era conscient que no podria tornar-hi més. Morí el 5 de febrer de 1909, però ens ha llegat diverses obres de temàtica muntanyenca, especialment la seva obra cabdal "Souvenirs d'un montagnard" la qual es pot considerar la Bíblia del Pirineisme.

Té des de 1934 un monument al jardí del Museu Pirinenc de Lourdes. L'estàtua en bronze del comte Russell descansa sobre un sòcol format per pedres portades per més de cent cinquanta cims pirinencs, recollides pacientment per gent entusiasta. El morter fou realitzat amb sorra procedent d'una morrena de la gelera de la Maladeta.

Així, tal com feu notar el senyor Le Bondidier en l'acte de inauguració del monument, "...Russell com en vida, continua tenint tota la serralada pirinenca als seus peus..."

Josep Castells i Gironès